

# วัคซีนรวมป้องกัน

โรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (ชนิดไร้เซลล์) (DTaP)

รวมกับโปลิโอ (4 วัคซีน) (DTaP-IPV) หรือ รวมกับฮิบและโปลิโอ (5 วัคซีน) (DTaP-Hib-IPV)

หรือรวมกับตับอักเสบบี ฮิบ และโปลิโอ (6 วัคซีน) (DTaP-HB-Hib-IPV)



## โรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน โปลิโอ ตับอักเสบบี ฮิบ คืออะไร

- **โรคคอตีบ** เกิดจากพิษของเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดการอักเสบของลำคอและทอนซิล อาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้
- **โรคบาดทะยัก** เกิดจากพิษของเชื้อแบคทีเรีย เชื้อเข้าสู่ร่างกายผ่านทางบาดแผลสกปรก ทำให้กล้ามเนื้อเกร็งกระตุก ขากรรไกรแข็ง อ้าปากไม่ได้ กลืนลำบาก หายใจลำบากและรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้
- **โรคไอกรน** เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดการอักเสบของเยื่อหุ้มทางเดินหายใจ ทำให้ไอรุนแรง ในเด็กเล็กอาจชักจากการขาดออกซิเจนขณะไอหยุดหายใจจนกระทั่งเสียชีวิตได้
- **โรคโปลิโอ** เกิดจากติดเชื้อไวรัสโปลิโอ จากการรับประทานอาหารหรือน้ำดื่มที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัส โรคโปลิโอทำให้กล้ามเนื้ออ่อนแรง เกิดอัมพาต ในรายที่อาการรุนแรงจะมีแขนขาอ่อนแรงเฉียบพลัน อาจมีอัมพาตของศูนย์ควบคุมการหายใจและรุนแรงถึงเสียชีวิตได้
- **โรคตับอักเสบบี** ทำให้เป็นติชาน ตับเหลือง ตาเหลือง อาจทำให้เป็นโรคตับอักเสบเรื้อรัง หรือมะเร็งตับต่อไปได้ ติดต่อกับมารดาที่เป็นพาหะของไวรัสตับอักเสบบีสู่ทารก ทำให้ทารกติดเชื้อเรื้อรัง
- **โรคฮิบ** เกิดจากติดเชื้อที่แบคทีเรีย ฮีโมฟิลุสอินฟลูเอนเซ ซชนิดบี ทำให้เด็กเล็กเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ ปอดอักเสบ ข้ออักเสบ และการติดเชื้อในกระแสเลือดถึงขั้นเสียชีวิต หรือพิการได้ มักเกิดโรคในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ติดต่อกันผ่านละอองฝอยทางเดินหายใจของผู้ที่มีเชื้อในลำคอ

## อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- ปวด บวม แดงร้อนในบริเวณที่ฉีดวัคซีน ไข้ ร้องกวน อาเจียน มักไม่รุนแรงและใช้ควรหายใน 2-3 วัน
- อาการรุนแรงพบได้น้อย เช่น ชัก ร้องไห้ไม่หยุด ตัวอ่อนปวกเปียก โดยชนิดที่มีไอกรนไร้เซลล์มีผลข้างเคียงน้อยกว่าชนิดทั้งเซลล์
- อาการแพ้รุนแรง ได้แก่ มีผื่นทั้งตัว หน้าบวม คอบวม หายใจลำบาก ใจสั่น วิงเวียนหรืออ่อนแรง

## ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการและควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- หากปวด บวม บริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น และหากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข



ที่มา : กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข